

Sledování osob a věcí

Tracking of people and things

Miroslav Kalina DiS.

Bakalářská práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Miroslav KALINA, DiS.**
Osobní číslo: **A09778**
Studijní program: **B 3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**

Téma práce: **Sledování osob a věcí**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte sledování (monitorování, pozorování) jako metodu detektivní činnosti.
2. Popište základní zásady sledování (monitorování osob a monitorování věcí).
3. Navrhněte uplatnění metody sledování v pátrání po osobách a věcech jako formu detektivní činnosti.
4. Navrhněte uplatnění sledování v detektivním rozpracování jako formu detektivní činnosti.
5. Vytvořte modelové situace a popište postup jejich řešení.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. HUNDÁK, Štefan. Použití operativně pátracích prostředků k získání důkazů pro trestní řízení. Praha: Policejní akademie ČR, 2004. ISBN 80-7251-170-X.
2. CHVATÍK, Jan. Operativně pátrací prostředky v trestním řízení. Brno, 2007. Diplomová práce. Právnická fakulta Masarykovy univerzity, Katedra trestního práva. Vedoucí diplomové práce Jaroslav FENYK.
3. KAMENÍK, Jiří, BRABEC, František, MUSIL, Rudolf, MERHAUT, Jan a Zapletal, Rudolf. Komerční bezpečnost. Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-309-6.
4. MINISTERSTVO VNITRA ČR. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Praha: Policejní Prezidium ČR, 2008.
5. Trestní zákoník; Trestní řád; Přestupky. Praha: Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-250-2.

Vedoucí bakalářské práce:

JUDr. František Brabec

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání bakalářské práce:

24. února 2012

Termín odevzdání bakalářské práce:

25. května 2012

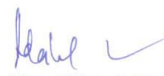
Ve Zlíně dne 24. února 2012

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.
děkan

L.S.

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Autor bakalářské práce rozebírá problematiku sledování osob a věcí. Určuje její místo mezi metodami a formami detektivní činnosti, zabývá se zásadami a uplatněním. Práce rovněž popisuje přínos nových technických prostředků a porovnává činnost soukromé detektivní kanceláře a Policie při sledování osob a věcí.

Klíčová slova: sledování, soukromý, detektiv, Policie České republiky, prostředky, fotoaparát, kamera, GPS

ABSTRACT

The author of this bachelor thesis deals with the issue of monitoring people and objects. He defines its place within methods and forms of investigative activities and addresses its principles and utilization. The thesis also describes the contribution of new technologies and it compares activities of a private investigation company with the police force as far as the monitoring of people and objects is concerned.

Keywords: monitoring, private, investigator, Police of Czech Republic, tools, camera, video camera, GPS

Tímto bych rád poděkoval JUDr. Františku Brabcovi za jeho odborné konzultace a poskytnutí cenných rad při vedení mé bakalářské práce.

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....
podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 SOUKROMÉ DETEKTIVNÍ SLUŽBY	12
1.1 HISTORIE DETEKTIVNÍ ČINNOSTI	13
1.2 PODMÍNKY VZNIKU SDS.....	13
1.3 FORMY	15
1.3.1 Detektivní vyšetřování-rozkrývání-rozpracování.....	15
1.3.2 Detektivní pátrání po osobách a věcech	16
1.3.3 Detektivní prověrka	16
1.3.4 Detektivní zpravodajství	16
1.3.5 Detektivní ochrana.....	17
1.4 METODY	18
1.4.1 Detektivní verze	18
1.4.2 Detektivní vytěžování.....	18
1.4.3 Detektivní monitorování	19
1.4.4 Detektivní legendy.....	19
1.4.5 Detektivní kombinace	20
1.4.6 Detektivní informační proniknutí	20
1.4.7 Detektivní dezinformace	21
1.4.8 Detektivní osobní ochrana	22
1.4.9 Detektivní osobní pátrání	23
1.4.10 Detektivní vyhodnocování dokumentů	23
1.4.11 Detektivní vytěžování databází, evidencí, registrací a archivů	24
1.4.12 Vedení a vyhodnocování detektivních evidencí a databází	25
1.4.13 Detektivní obhlídka místa	25
1.4.14 Metoda fyziodetekce.....	25
1.4.15 Detektivní dokumentování	26
2 SLEDOVÁNÍ OSOB A VĚCÍ.....	28
2.1 ZÁSADY	28
2.2 UPLATNĚNÍ	30
2.2.1 Využití v pátrání po osobách a věcech	30
2.2.2 Využití v detektivním rozpracování	31
2.3 POSTUP SOUKROMÉHO DETEKTIVA PŘI ŘEŠENÍ ZAKÁZKY	31
2.4 TECHNICKÉ PROSTŘEDKY POUŽÍVANÉ PŘI SOV	35
2.4.1 Fotoaparát.....	35
2.4.2 Kamera.....	36
2.4.3 GPS.....	38
2.5 POLICIE ČR.....	39
2.5.1 Použití operativně pátracích prostředků	41
2.5.2 Sledování osob a věcí v pojetí Policie ČR.....	42
2.6 POROVNÁNÍ ČINNOSTI SD A PČR PŘI SOV	43
II PRAKTICKÁ ČÁST	44
3 MODELOVÁ SITUACE	45

3.1	SOUKROMÁ DETEKTIVNÍ KANCELÁŘ.....	45
3.1.1	Setkání s klientem.....	45
3.1.2	Návrh řešení	46
3.1.3	Příprava	46
3.1.4	Realizace	47
3.1.5	Zpracování a analýza dat	48
3.1.6	Závěrečná zpráva.....	49
3.2	POLICIE.....	49
3.2.1	Setkání s klientem.....	49
3.2.2	Návrh řešení	50
3.2.3	Příprava	50
3.2.4	Realizace	50
3.2.5	Zpracování a analýza dat	51
	ZÁVĚR	53
	ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ.....	55
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	57
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	58
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	59

ÚVOD

Doba, ve které žijeme, je plná informací a lidí, kteří je dokážou využít ve svůj prospěch. Aniž si to možná někteří uvědomují, tak každý z nás je určitým způsobem sledován téměř na každém kroku. Téma své práce jsem si vybral právě pro jeho aktuálnost a rovněž z důvodu vlastních zkušeností v oblasti sledování osob a věcí.

Svou práci rozděluji, kvůli větší přehlednosti, do několika částí. Vzhledem k tomu, že sledování rozebírám především v souvislosti se soukromými detektivními službami, tak se v teoretické části zaměřuji právě na tuto problematiku. Popisuji činnost těchto detektivních služeb, postavení ve společnosti, vývoj a také podmínky, které musí být splněny, aby se někdo mohl detektivní činností zabývat. Jelikož popisuji sledování osob a věcí jako jednu z metod soukromé detektivní činnosti, tak jsem se rozhodl, že alespoň ve zkratce popíši jednotlivé formy a metody, které soukromý detektiv při své práci může použít. Vycházím z předpokladu, že ne každý, kdo bude mou práci číst, je obeznámen s činností soukromého detektiva.

Dále v teoretické části mapuji samotné sledování osob a věcí. Nejdříve vysvětluji, co vlastně sledování osob a věcí je a co se od něj očekává. Rozebírám zásady, kterých je třeba se při realizaci držet, a také zmiňuji okruh jejich uplatnění. Jako metoda může být sledování využíváno samostatně, spolu s dalšími metodami, nebo jako z jejich součást.

Jedním z rozsáhlejších oddílů budou technické prostředky, které se při sledování osob a věcí dají využít. V době technologického pokroku, jaký zrovna zažíváme, nemůže ani práce soukromého detektiva zůstat pozadu a musí jít s dobou. Z tohoto důvodu jsem vybral fotoaparát, kameru a GPS (Global Positioning System) lokátory jako technické prostředky, které mohou být využívány při sledování osob a věcí. O každém z těchto nástrojů by se dala napsat samostatná publikace, ale jelikož je tato práce rozsahově omezena, vypíši jen základní principy jejich činnosti a možnosti uplatnění v detektivní práci.

Sledování osob a věcí se nezabývají jen soukromí detektivové, ale také Policie České republiky a jiné státní složky. Z výše zmíněného důvodu se v práci rovněž zabývám

porovnáním činnosti soukromé detektivní kanceláře a policie při jeho provádění. Osvětluji pojem „operativně pátrací prostředky“, pod kterým se sledování v pojetí policie skrývá.

V praktické části analyzuji dvě modelové situace. První modelovou situaci zaměřuji na případ, kdy sledování osob a věcí využije soukromý detektiv k vyřešení své zakázky. Ve druhé modelové situaci popisuji využití sledování osob a věcí při práci policie, jako jeden z operativně pátracích prostředků. Zde se zabývám základní činností policisty, který má daný případ na starost.

Věřím, že má práce ukáže jakou důležitost a platnost sledování osob a věcí stále má a v budoucnu mít bude.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 SOUKROMÉ DETEKTIVNÍ SLUŽBY

V době vzrůstající kriminality, jejímž výstupům nejsou státní orgány schopny plně čelit, nastupuje potřeba další služby, kterou by mohli občané využít. Stát je sice odpovědný za primární ochranu obyvatel, ale lidé by měli mít možnost použít také jiných prostředků ke své ochraně. Soukromé detektivní služby by měli být jedním z řešení tohoto problému. Služby, které poskytují, jsou jednou ze záruk posilování zákonnosti a právních jistot v demokratické společnosti.

Služby poskytované soukromými detektivy jejich zákazníkům jsou koncesovanou živností, jejíž obsahovou náplň stanoví nařízení vlády č. 278/2008 Sb. V příloze č. 3 takto:

„Služby spojené s hledáním majetku a osob, se zjišťováním skutečností, které mohou sloužit jako důkazní prostředky, získáváním informací týkajících se fyzických nebo právnických osob nebo jejich majetkových poměrů, získáváním informací v souvislosti s vymáháním pohledávek, vyhledáváním protiprávních jednání ohrožujících obchodní tajemství, a s tím související sběr dat a jejich vyhodnocování.“¹

Obrázek 1 - Detektiv²

¹ Vyhledávání v zákonech. *Portál veřejné zprávy* [online]. Ministerstvo vnitra, 2012 [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?page=0&idBiblio=67286&recShow=5&nr=278~2F2008&rpp=15#parCnt>

² Převzato z: Flächeninhalt des allgemeinen Dreiecks. *Mathe online* [online]. 1999 [cit. 2012-05-15]. Dostupné z: <http://www.mathe-online.at/lernpfade/Lernpfad550/?kapitel=2>

1.1 Historie detektivní činnosti

Od nepaměti existují lidé, kteří se nechtějí přizpůsobit nastoleným pravidlům chování. Proti takovým je nutné se umět bránit a jejich chování trestat, nebo je dovést spolu se zjištěnými důkazy před autoritu, která trest může uložit.

Na území tehdejšího Československa se soukromé detektivní služby začaly objevovat ihned po jeho vzniku. Za zmínku stojí například Foglarova detektivní kancelář. V době protektorátu byla však jejich činnost pozastavena a po roce 1948 zcela ukončena. Možnost využívání služeb soukromých detektivů byla na více než 40 let zcela zapovězena. Po roce 1989 mohla jejich práce pokračovat, ale vzhledem k dlouhé době jejich nečinnosti zde nezbyly ani základy, na které by mohli navázat. Z toho důvodu muselo celé odvětví komerční bezpečnosti začít opět od začátku.

Vývoj detektivní činnosti je úzce spojen s vývojem policejních postupů. Není náhodou, že velké množství soukromých detektivů pochází z řad bývalých příslušníků Služby kriminální policie a vyšetřování (SKPV) Policie ČR. Znalost prostředí, postupů a zkušenosti získané za dobu služby u policie jsou v jejich práci neocenitelné a posouvají ji na vysokou úroveň.

1.2 Podmínky vzniku SDS

Detektivní služby může provozovat fyzická, nebo právnická osoba, které byla Ministerstvem vnitra udělena licence. Ministerstvo vnitra také vede evidenci provozovatelů bezpečnostních služeb. Osoba, která o licenci žádá, musí splňovat několik základních podmínek:

1. Minimální věk 21 let
2. Způsobilost k právním úkonům
3. Bezúhonnost

Za bezúhonného se pro účely zákona o detektivní činnosti nepovažuje ten,:

- a) kdo byl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně nebo pro trestný čin ohrožení státního tajemství, maření úkolu veřejného činitele z nedbalosti, neoprávněné nakládání s osobními údaji, obecné ohrožení, ohrožení životního prostředí, poškozování a ohrožování provozu obecně prospěšného zařízení, ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství, zanedbání povinné výživy, ohrožování mravní výchovy mládeže, podílnictví, porušování povinnosti při správě cizího majetku, poškozování věřitele, předlužení, nenastoupení služby v ozbrojených službách, porušování osobních a věcných povinností, nenastoupení civilní služby, neuposlechnutí rozkazu, vyhýbání se služebnímu úkonu a výkonu vojenské služby, porušování povinností dozorčí služby při obraně vzdušného prostoru nebo porušování služebních povinností spáchaných z nedbalosti, pokud se na něj nehledí, jako by nebyl odsouzen, nebo
- b) komu soud nebo správní orgán uložil zákaz činnosti, která souvisí s předmětem podnikání nebo která je obsahem pracovněprávního či obdobného vztahu, do doby ukončení jeho výkonu.

4. Spolehlivost

- 1) Spolehlivost podle zákona o detektivní činnosti se posuzuje ve vztahu k předmětu podnikání se zřetelem na ochranu života, zdraví, majetkových jiných práv osob, jakož i veřejných zájmů,:
 - a) která byla v posledních třech letech opakovaně uznána vinnou ze spáchání některého z přestupků proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy, na úseku podnikání, na úseku financí a měny, na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, na úseku používání výbušnin, na úseku všeobecné vnitřní správy, na úseku obrany České republiky, proti pořádku ve státní správě a proti pořádku v územní samosprávě, proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití nebo proti majetku a přestupku podle tohoto zákona,
 - b) poruší povinnosti stanovené zvláštním zákonem.
- 2) K posuzování spolehlivosti může ministerstvo vyžadovat informace od státních orgánů a orgánů místní samosprávy. Dožádané orgány jsou povinny

požadované informace poskytnout, nebrání-li jim v tom státem uznaná povinnost mlčenlivosti.

5. Odborná způsobilost
6. Trvalý pobyt na území České republiky

1.3 Formy

„Formou SDC rozumíme charakteristiku základních (obecných) cílů, jichž má být zakázkou dosaženo v konkrétním (individuálním) případě. Je možno tyto formy chápat jako model rozhodování soukromého detektiva, který vymezuje cíle zakázky, přičemž ještě nezná možné a konečné alternativy (verze) postupu ani jejich důsledky.“³

1.3.1 Detektivní vyšetřování-rozkrývání-rozpracování

Detektivní vyšetřování (rozkrývání, rozpracování) je vzhledem ke své náročnosti nejsložitější a nejkompexnější formou detektivní činnosti. Při práci využívá především jiných typů detektivní práce a vyžaduje komplexní, systematický, cílevědomý a plánovitý přístup. Jejím úkolem je vyhledat, roztřídit, analyzovat a zpracovat informace, které mohou být použity jako důkazný materiál. Cyklický charakter, který je použit, se dá rozdělit do několika bodů:

- vymezení daného problému;
- analýza dostupných informací;
- vytvoření detektivních verzí, rozhodnutí o použitých metodách k jejich potvrzení či vyvrácení;
- ověření či vyvrácení detektivní veze;
- zhodnocení výsledků;

³ KAMENÍK, Jiří, BRABEC, František, MUSIL, Rudolf, MERHAUT, Jan a Zapletal, Rudolf. *Komerční bezpečnost*. Praha: ASPI, 2007, s. 219. ISBN 978-80-7357-309-6.

1.3.2 Detektivní pátrání po osobách a věcech

Jedná se o jednu ze základních forem detektivní činnosti. Zde je možná spolupráce s Policií ČR, pokud ta má k pátrání zákonný důvod. Oproti policii má však soukromá detektivní kancelář velmi ztížené podmínky – pro pátrání má k dispozici mnohem méně lidí. Pokud taková situace nastane, tak může soukromý detektiv využít služeb jiných soukromých detektivů, nebo soukromých detektivních kanceláří. V takovém případě může být zmíněný postup velmi nákladný a klient by si měl dobře rozmyslet, zda se mu jeho využití vyplatí.

Velikou roli zde rovněž hraje úloha veřejnosti, která svými informacemi může pomoci k nalezení hledané osoby či věci.

1.3.3 Detektivní prověrka

Detektivní prověrka je základní forma činnosti soukromých detektivů a setkáme se s ní i v ostatních formách detektivní práce:

- prověřování osob – jejich chování, majetkové poměry, minulost, režim, kontakty;
- prověřování informací – zdroj, věrohodnost;
- prověřování míst – zájmové místo (výskyt osob, věcí, zájmová činnost);
- prověřování událostí.

1.3.4 Detektivní zpravodajství

Detektivní zpravodajství je specifická činnost, využívaná převážně k ochraně ekonomických zájmů soukromých společností. Svět, ve kterém žijeme, je velmi propojen (z důvodu globalizace) a to zejména po ekonomické stránce. Nadnárodní společnosti dostaly možnost expandovat na nová místa a předhánějí se v nápadech, jak nejlépe zaujmout zákazníky a přilákat je na svou stranu. Tímto způsobem vzniká konkurenční boj a jedno z uplatnění detektivního zpravodajství. Informace se staly velmi cenným zbožím a prostředky, které jsou vynakládány na jejich získání, nebo naopak na jejich ochranu se neustále zvyšují.

Mezi základní formy detektivního zpravodajství patří: obranné (defenzivní), ofenzivní a vlivové.

- Obranné – podnikatelský subjekt musí v první řadě chránit sebe.
 - o Zajistit personální a informační bezpečnost;
 - o zabezpečit KNOW HOW;
 - o zajistit opatření proti ofenzivnímu a vlivovému zpravodajství prováděné konkurenčními společnostmi.
- Ofenzivní – získané informace, které před námi konkurence tají, nám mohou poskytnout jisté výhody, proto je cílem ofenzivního zpravodajství tyto informace získat, zpracovat a předat k využití zákazníkovi.
- Vlivové – vlivové zpravodajství, nebo tzv. LOBOVÁNÍ nám pomáhá k ovlivnění buď přímo jednání konkurence, nebo nepřímo přes prostředníky (například jejich dodavatele). Nejedná se tedy přímo o sběr informací, jako u ofenzivního zpravodajství, ale o ovlivnění ostatních subjektů.

1.3.5 Detektivní ochrana

Detektivní ochrana je rozdělena na dva směry. První směr se zabývá ochranou osob (tzv. BODYGUARDING) a druhý ochranou majetku. Tato forma detektivní činnosti je velmi často mylně zaměňována s prací Soukromých bezpečnostních služeb, které zajišťují fyzickou (technickou) ochranu.

Nejběžnější formou je kombinace ochrany osob a majetku. S konkrétními případy se setkáváme každý den. Mezi nejčastěji využívané typy detektivní ochrany patří práce hotelového detektiva, který se stará nejen o majetek hotelu (restaurace, kasina), ale také o veřejný pořádek a bezpečnost hostů a zaměstnanců. Klasickým příkladem je také činnost detektivů v obchodech.

Obrázek 2 - Bodyguard

1.4 Metody

Každá z uvedených forem detektivní činnosti využívá ke svému provedení různé metody, které napomáhají k získávání informací a splnění zadaných úkolů.

1.4.1 Detektivní verze

Při sbírání informací ze zájmového prostředí, můžeme docházet k závěrům, které nemáme zcela podložené dostatečnými důkazy. Tímto způsobem vznikají detektivní verze. Pokud zjistíme informace, které nám naši verzi vyvracejí, tak jsme nuceni od dané verze upustit a zaměřit se na jinou. Nastane-li situace, že všechny získané informace odpovídají naší detektivní verzi, tak je velká pravděpodobnost, že daná verze je správná. Detektivní verze je vlastně hypotéza, kterou po prověření okolností vyvrátíme, nebo potvrdíme.

1.4.2 Detektivní vytěžování

Detektivní vytěžování je metoda, při které se snažíme získat informace pomocí řízeného rozhovoru s osobou, která by k nim měla mít přístup. Jedná se o velmi významný zdroj

⁴ Převzato z: Úvodní stránka. *World Class Bodyguarding* [online]. 2011 [cit. 2012-05-13]. Dostupné z: <http://www.worldclassbodyguard.com/>

informací. Vytěžování je velmi složitý proces a člověk, který ho realizuje, musí mít určité znalosti z oblasti psychologie. Jednou z věcí, které musí znát, jsou zákonitosti odrazu objektivního světa ve vědomí člověka, znát zákonitosti vytváření, ukládávání a sdělování informací vytěžovanou osobou.

Dříve než s vytěžováním začneme, tak si musíme udělat důkladnou přípravu. Je velký rozdíl, jestli se snažíme získat nějakou informaci od starší paní v důchodu, která žije sama, a od „mladíka“, který se pohybuje ve specifické skupině osob.

Do konkrétního prostředí by měl jít sbírat tímto způsobem informace člověk, který:

- dokáže pochopit mentalitu spojenou s věkem, pohlavím a zainteresovaností osoby do daného případu;
- umí kvalifikovat osobnostní rysy osoby;
- dokáže správně navázat kontakt;
- má odborné znalosti daného prostředí – cizí jazyk, styl oblékání, styl mluvení, názory, vzory chování.

1.4.3 Detektivní monitorování

Detektivním monitorováním (sledování) se budu zabývat samostatně v další části bakalářské práce.

1.4.4 Detektivní legendy

Detektivní legenda je smyšlená informace, která má ovlivnit chování zájmové osoby ve prospěch detektiva. Podaná informace musí vycházet z pravdivého jádra, které si může zájmová osoba snadno ověřit ze smyšlených částí, které jsou v danou chvíli neprověřitelné. Jedná se o významnou speciální metodu detektivní činnosti.

Cílem legendy je tedy zajistit krytí detektiva a jeho činnosti. Z toho důvodu by každá legenda měla splňovat tyto požadavky:

- musí být hodnověrná – základ legendy musí obsahovat pravdivé informace, které jsou snadno ověřitelné;
- musí být účinná – legenda musí zaručit, že zájmová osoba bude informací natolik ovlivněna, že se bude chovat dle daného vzorce;
- nepravdivá část musí být v daném čase neprověřitelná.

1.4.5 Detektivní kombinace

Jak už název napovídá, tak principem detektivní kombinace je využívání více metod najednou. Podstatou je vytvoření určitého prostředí, ve kterém jsou navozeny speciální situace, a pomocí detektivních metod se tak dají sledovat a zaznamenávat reakce zájmové osoby či osob.

I zde je nutná důkladná příprava, při které by se měl detektiv zaměřit na několik základních oblastí:

- důkladná analýza situace;
- vytyčení cíle a správná volba způsobu provedení;
- plánovité provádění soukromě detektivních úkonů a opatření;
- stanovení a sladění umělých prvků a průběhu detektivní kombinace;
- zajištění trvalé kontroly.

1.4.6 Detektivní informační proniknutí

Detektivní informační proniknutí je komplexní detektivní metoda, která slouží k zajištění dlouhodobých informačních zdrojů. Zde je možno postupovat dvěma způsoby. Prvním způsobem je „nasazení“ vlastní osoby do zájmového prostředí (tento způsob je více využíván orgány státního donucovacího aparátu). Druhým způsobem je získávání

informací od osoby, která se již v zájmovém prostředí vyskytuje. V tomto případě máme na výběr z několika možností:

- získávání informací na základě jejího přesvědčení;
- získávání informací za úplatu;
- získávání informací na základě kompromitujících materiálů (tento způsob není doporučován: mohlo by se jednat o vydírání).

Takto získané informační zdroje mohou být cílené (ke konkrétní osobě, nebo případu), nebo poziční (z určitého prostředí, regionu). Abychom mohli daný zdroj využívat, tak tyto zdroje musí splňovat několik vlastností:

- musí mít přístup k informacím, které potřebují;
- musí mít schopnosti a dovednosti k získávání zájmových informací;
- musí být spolehlivý.

1.4.7 Detektivní dezinformace

Detektivní dezinformace má za úkol vnést do zájmového prostředí účelově formulované, nepravdivé informace za účelem sledování předem vytyčeného cíle. U této metody nalzáme velikou podobnost s detektivní legendou. Na rozdíl od této, již dříve zmíněné, metody je u detektivní dezinformace vyšší stupeň četnosti nepravdivých prvků, které musejí odolat odhalení delší dobu a obvykle ovlivňují větší skupinu lidí. Sama metoda je při své realizaci složitější.

Průběh detektivní dezinformace je rozdělen do několika částí:

- příprava – při přípravě si musíme pečlivě rozmyslet, jaký záměr sledujeme danou dezinformací, jak ho budeme formulovat, které nosiče použijeme a jak naplánujeme realizaci;
- realizace – zajistíme proniknutí, předání a infiltraci dezinformační zprávy, na kterou následně očekáváme zpětnou vazbu;

- vyhodnocení – provedeme analýzu a interpretaci zpětných vazeb a následně i korekci dezinformace;
- opakování – pokud zjistíme, že dezinformace nesplnila svůj cíl, můžeme celý proces opakovat.

1.4.8 Detektivní osobní ochrana

Detektivní osobní ochrana je metoda detektivní činnosti, která má za úkol zajistit bezpečnost chráněné osoby. Na rozdíl od prosté ochrany osob je u detektivní metody značně zvýšen informační tok o možné rizikové situaci.

Zmíněná metoda je velmi specifická a často klade vysoké nároky jak na detektivy, tak i na chráněné osoby. Každá informace, která může pomoci předvídat kroky případného pachatele, může být velmi užitečná, ale v některých případech není na přípravu čas. Z tohoto důvodu zde jsou odlišné způsoby přípravy.

Osobní ochrana, u které proběhla předchozí příprava:

- zjistit informace o chráněné osobě;
- zajistit a ověřit trasy pohybu a místo pobytu;
- zajistit alternativní trasy či místo pobytu;
- připravit odpovídající dopravní prostředek a jeho posádku.

Osobní ochrana, před kterou neproběhla příprava:

- v rámci možností zjistit co nejvíce informací o chráněné osobě;
- opatřit si program chráněné osoby;
- zhodnotit rizika napadení a vytvoření rámcového plánu ochrany.

1.4.9 Detektivní osobní pátrání

Detektivní osobní pátrání je metoda, která je soukromými detektivy využívána velmi často. Jedná se o každodenní práci při hledání informací a věcí, které by mohly sloužit jako důkazní prostředky před soudem. V žádném případě nelze tuto metodu zaměňovat s pátráním po osobách a věcech. Také zde nalezneme několik znaků, které musí být splněny – celistvost, soubor prvků a specifický charakter integrace s okolím.

Při detektivním osobním pátrání využívá soukromý detektiv řadu ostatních metod např.: pozorování, vytěžování, vyšetřování a vyhodnocování evidencí a další.

1.4.10 Detektivní vyhodnocování dokumentů

Písemné dokumenty jsou často nositeli relevantních informací a mohou posloužit jako důkazy při soudním řízení. Dokumenty můžeme vyhodnocovat z několika hledisek. Jedním z nich může být jejich obsah:

- podstata zjišťované věci;
- podpůrné dokumenty.

Dále podle formy:

- dokumenty, které mohou být listinnými důkazy;
- prokazují totožnost;
- dokumenty, které mají vztah ke zkoumané osobě (dopisy);
- technické dokumenty;
- ostatní materiály mající taktickou hodnotu.

Pravosti:

- hodnocení pravosti provádí odborně až soudní znalec.

Informační hodnota:

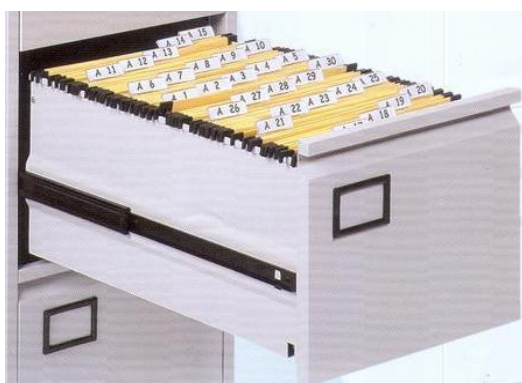
- objem informací a jejich obsah k zájmové osobě či události;
- objektivita a aktuálnost.

Důkazní hodnota:

- mohou se stát důkazem v soudním řízení;
- nemohou se stát důkazem (mohou být použity jako taktický prvek).

1.4.11 Detektivní vytěžování databází, evidencí, registrací a archivů

Soukromý detektiv si může informace buď získat svým pátráním, nebo vyhledáním v databázích, evidencích, registrech a archivech. Pokud se jedná o veřejně přístupné databáze, tak je vše v pořádku. Jedná-li se však o evidence, které nejsou přístupné, je jejich vytěžování na hraně a v některých případech za hranou zákona a soukromý detektiv se může vystavit riziku trestního stíhání. V dnešní době je rovněž velmi významným zdrojem informací internet. Díky moderním technologiím je vyhledávání informací mnohem rychlejší a jednodušší než v minulosti.

Obrázek 3 - Databáze⁵

⁵ Převzato z: Kovová kartotéka. *Levný kancelářský nábytek* [online]. 2007 [cit. 2012-05-14]. Dostupné z: <http://www.levny-kancelarsky-nabytek.cz/skrine-a-regaly-pro-archivy//kovova-kartoteka-2zasuvkova/#image-lightbox-2>

1.4.12 Vedení a vyhodnocování detektivních evidencí a databází

Činnost soukromých detektivů je prací s informací, a proto se nabízí možnost zakládání vlastních evidencí, popřípadě sdílení těchto evidencí i s ostatními soukromými detektivy či detektivními kancelářemi. Zde ovšem může nastat problém a zpracovatel těchto evidencí a databází si musí počínat velice opatrně, neboť se může snadno dostat do kolize se zákonem 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

1.4.13 Detektivní obhlídka místa

Detektivní obhlídka místa spočívá v rekognoskaci terénu a zajištění místa trestného činu či jiného protiprávního jednání a slouží především:

- k rekognoskaci místa, na kterém budou použity další metody detektivní činnosti;
- k vyhledávání a zajišťování relevantních stop a jejich nosičů;
- k přímé realizaci detektivní činnosti.

Detektivní obhlídku místa však nesmí soukromý detektiv vykonávat na místě trestného činu dříve než příslušný policejní orgán. Pokud se na takovém místě vyskytne, je jeho povinností bezodkladně věc oznámit.

1.4.14 Metoda fyziodetekce

Metoda fyziodetekce využívá faktu, že emocionální změny se promítají do celého lidského organismu a dají se sledovat na jeho periférii. Zájmové osobě jsou kladeny předem připravené otázky a pomocí speciálních přístrojů sledujeme reakce organismu a z těchto reakcí usuzujeme, zda jsou odpovědi pravdivé či nikoliv. Takovému postupu se říká fyziodetekční vyšetření a může se provádět několika způsoby:

- polygrafické vyšetření – po připojení šestisvodého polygrafu sledujeme změny EKG, EEG, tepové frekvence, dechové frekvence, galvanické reakce a teploty těla;
- analýza hlasu – jedná se o bezkontaktní metodu, při které se na pořízené nahrávce analyzují změny v oblasti hlasivek;

- termovize – bezkontaktní metoda, která monitoruje tělesnou teplotu, jež se mění v závislosti psychické reakci na položené otázky.

Metod a přístrojů je více a vznikají stále nové. Žádná z nich není stoprocentní, ale šance na jejich oklamání je velmi malá a bez speciální přípravy téměř žádná.

Obrázek 4 – Polygraf⁶

1.4.15 Detektivní dokumentování

Práce soukromého detektiva je prací s informacemi. Z toho vyplývá, že informace získané jeho činností musí ve srozumitelné podobě předat klientovi, který je může využít jako případné důkazy. K tomuto účelu slouží metoda detektivního dokumentování. Detektivní dokumentování není obyčejná dokumentace, jako při užívání jiných metod, ale má svá specifika. Členění provádíme dvěma způsoby:

1. dle užitých forem a metod – každá metoda má specifické nároky na dokumentování, někde postačí prostý popis, jinde přesné údaje místa, času, způsobu ...
2. dle použitých prostředků:

⁶ Převzato z: Detektory lži. *Safecom* [online]. 2011 [cit. 2012-05-14]. Dostupné z: http://www.safecom.cz/detektory_lzi.html

- písemná dokumentace – jakékoliv písemnosti související s případem, ať už originály, nebo kopie, čestná prohlášení s ověřeným podpisem, nebo znalecké posudky – všechny písemnosti by měly být úředně ověřeny;
- foto dokumentace – musí obsahovat určité údaje, které se objeví přímo na snímku (některé), nebo v přiložené legendě – datum a čas, místo, důvod pořízení, autor;
- audio dokumentace – jedná se o zaznamenanou zvukovou stopu – vhodné zdvojení a použití písemného záznamu;
- video dokumentace – videozáznam, na kterém je zadokumentován děj významných událostí či skutečností;
- věcná dokumentace – zajištění předmětů a stop, které mají souvislost s případem a mohly by sloužit jako důkazy.

Legalita, zejména audio a video záznamů a jejich použití před soudem, je velmi sporná. Soukromý detektiv musí být velmi vynalézavý, aby mohla být tato dokumentace použita před soudem jako důkaz.

Obrázek 5 - Dokumentování⁷

⁷ Převzato z: Detektivní služby. *Bezpečnostní agentura Zenit* [online]. 2010 [cit. 2012-05-14]. Dostupné z: <http://www.zenit-ba.cz/detektivni-sluzby/>

2 SLEDOVÁNÍ OSOB A VĚCÍ

Nyní se dostávám k hlavní části své práce. Sledování osob a věcí (SOV) je pro práci detektiva velmi důležité. Nejedná se jen o metodu detektivní činnosti (sledování a monitorování), ale také formu, kterou ostatní metody detektivní činnosti hojně využívají.

Metoda detektivního pozorování je jednou ze základních metod detektivní činnosti, která má velmi klíčové postavení a jejím cílem může být:

- zjištění denního režimu zájmové osoby;
- zjištění informací o stycích zájmové osoby;
- zjištění informací o chování zájmové osoby či objektu;
- zadokumentování předpokládané činnosti zájmového objektu – získání důkazů pro zákazníka;
- zjištění významných informací o zájmových prostorách;
- potvrzení či vyvrácení poznatků o zájmovém objektu (osobě);
- získání nových či upřesňujících poznatků.

2.1 Zásady

Každá činnost, která má být prováděna správně, musí mít určitá pravidla, a sledování není výjimkou. Z tohoto důvodu musíme postupovat po jednotlivých krocích, abychom se dostali k požadovaným výsledkům.

Nejdříve bychom si měli určit, jestli budeme sledování provádět staticky, nebo dynamicky:

- statické sledování se využívá převážně ke sledování zájmových objektů, nebo situací, pokud víme, na kterém místě se přihodí – dle zájmového místa si zvolíme vhodný opěrný bod, ze kterého zájmové místo osobně sledujeme, nebo kam umístíme sledovací techniku;
- dynamické sledování je vhodné pro zájmové osoby (osobu) a zjištění denního režimu – jedná se o velmi složitý proces, kdy detektiv musí (pokud se jedná o

skryté sledování, tak nepozorovaně) sledovat zájmovou osobu (věc) a pomocí operativních prostředků dokumentovat relevantní události.

Další aspekt, na který se musíme zaměřit, je, zda budeme provádět sledování otevřeně, či skrytě:

- otevřené sledování – jedná se o nemaskované sledování a slouží především pro vizuální kontrolu – může se provádět staticky a dynamicky;
- skryté sledování – může být prováděno staticky a dynamicky – postup sledování je utajený, kvůli zjištění objektivních informací bez účelového zkreslení sledovanou osobou – zájmovým objektem může být:
 - o zájmová osoba, nebo skupina osob;
 - o prostor či jiné objekty;
 - o skutkový děj.

Celý průběh sledování musí být důkladně promyšlený a naplánovaný, proto se rozděluje do několika fází, podle kterých se postupuje:

- fáze přípravná – soukromý detektiv se musí připravit na prováděnou práci – informace o prostředí, ve kterém bude daný objekt sledovat a informace o sledovaném objektu;
- fáze sledování – zajištění utajení (pokud se jedná o skryté sledování), možnost bezprostředního kontaktu s osobou, dokumentování;
- fáze zpracování – třídění a zpracování pořízené dokumentace (foto, audio, video);
- fáze analýzy – vyhodnocení získaných materiálů, rozdělení podle upotřebitelnosti;
- fáze předávací – vypracování a předání zprávy pro klienta spolu s patřičnými důkazy.

Při zpracování poslední fáze (zpráva pro klienta) se může objevit řada chyb, která může práci detektiva zcela znehodnotit, například:

- popis osob, místa a času není přesný;
- popis událostí či činnosti, které by se dle pořízené dokumentace mohly stát, nejsou prokazatelně zjištěny;

- vyvozování závěrů z vlastního názoru bez potvrzovacích důkazů.

2.2 Uplatnění

Jak již bylo řečeno, sledování osob a věci není jen metodou, ale také formou detektivní činnosti, kterou využívají ostatní metody a formy detektivní činnosti. Vedle samotné metody SOV se například využívá v pátrání po osobách a věcech, nebo v detektivním rozpracování.

2.2.1 Využití v pátrání po osobách a věcech

Jak již z názvu této formy detektivní činnosti vyplývá, tak jejím cílem je nalezení osob nebo věcí. Dle mého názoru zde pro uplatnění SOV vzniká veliký prostor. Pokud má detektiv zájem o nalezení osob nebo věcí, tak je jeho základní činností sledování stop, které k nim vedou. Z toho důvodu se tato metoda jeví jako velmi vhodná převážně při:

- sledování osob, které mohou mít se zájmovou osobou kontakt;
- sledování objektu, ve kterém se může hledaná osoba (věc) skrývat;
- završení celého pátrání.

V těchto případech je uplatnění metody sledování zcela jednoznačné.

„Metoda detektivního pozorování bezprostředně navazuje na metodu detektivního osobního pátrání a s touto se vlastně v obecné rovině prolíná. V procesu realizace souhrnné metody detektivního osobního pátrání soukromý detektiv uplatňuje rovněž jako dílčí metodu detektivní pozorování. Detektivní pozorování při realizaci detektivního osobního pátrání v mnoha případech slouží k efektivnímu završení metody detektivního osobního pátrání.“⁸

⁸ KAMENÍK, Jiří, BRABEC, František, MUSIL, Rudolf, MERHAUT, Jan a Zapletal, Rudolf. *Komerční bezpečnost*. Praha: ASPI, 2007, s. 253. ISBN 978-80-7357-309-6.

2.2.2 Využití v detektivním rozpracování

Detektivní rozpracování je založeno na využívání několika metod. Sledování není žádnou výjimkou a je využíváno v hojné míře. Vzhledem ke struktuře prováděných činností, může být sledování využito například při:

- sledování zájmových osob;
- potvrzení či vyvrácení detektivní verze;
- ověření zjištěných poznatků.

Využití se nabízí například také v kombinaci při přípravě detektivního informačního proniknutí. Jedná-li se o případ, kdy soukromý detektiv plánuje využít osobu ze zájmového prostředí.

2.3 Postup soukromého detektiva při řešení zakázky

Postup soukromého detektiva by měl mít určitý řád. Vždy jsou úkony, které musí provést a to nejen v případech, kdy ke své práci využívá sledování. V této části popíšeme, jaké by dle mého názoru měly být jeho kroky. V první řadě je dobré se zaměřit na prostředí, ve kterém s klientem bude probírat celou záležitost. Setkání například v restauraci, ve které přes kouř není vidět přes stůl, příliš důvěry nevzbudí. Ideální je mít vlastní prostory, které poskytnou dostatečné soukromí pro jednání. Pod těmito prostorami si představuji kancelář, která bude na dostupném místě a svým vybavením a celkovým vzhledem podpoří serióznost soukromého detektiva. Společenské a profesionální jednání by mělo být samozřejmostí. Vzhledem k tomu, že je v tomto oboru konkurence veliká, tak i drobnosti mohou rozhodovat, zda si klient vybere danou detektivní kancelář, nebo se raději poohlédne jinde. Je známo, že nejlepší reklama je doporučení klientů.

Obrázek 6 - Kancelář⁹

Po splnění těchto aspektů může detektiv přejít k rozhovoru s budoucím klientem. Od klienta si nechá sdělit důvod, proč chce využít služby soukromého detektiva a co od jeho práce očekává. Také se může stát, že klient sdělí jen to, co požaduje (získání dokumentů, sledování osoby ...) bez udání důvodu. Detektiv si vyžádá doplňující informace, které bude potřebovat k řešení zakázky. Nyní přichází chvíle, kdy si soukromý detektiv danou situaci promyslí a nabídne klientovi postup, kterým by danou zakázku řešil. U menších zakázek lze tento postup sdělit již na první schůzce. Pokud je zakázka rozsáhlejší, je vhodné si nejdříve zjistit podrobnější informace, popřípadě se poradit s ostatními zaměstnanci detektivní kanceláře. Tento postup je, dle mého názoru, stejný, ať je již zakázka řešena jakýmkoliv způsobem. Dále se zaměřím na případ, kdy soukromý detektiv využije pro řešení sledování, a vypíše jednotlivé fáze, kterými by měl projít.

Jak jsem již poznamenal, tak prvním krokem je setkání s klientem a získání základních informací. Během této schůzky je důležité si ujasnit, jaký výsledek od práce soukromého detektiva klient očekává a jakou má představu o ceně za poskytnuté služby.

⁹ Převzato z: Kancelář vedoucího odboru. *Ministerstvo kouzel* [online]. 2011 [cit. 2012-05-13]. Dostupné z: <http://www.ministerstvokouzel25.estranky.cz/clanky/9.patro-odbor-zahad/kancelar-vedouciho-odboru.html>

Druhým krokem je seznámení klienta s postupem při řešení zakázky včetně finanční kalkulace. Zde je vhodné nabídnout několik možností řešení a u každého zdůraznit jeho výhody a nevýhody. V našem modelovém případě detektiv spolu s klientem vyhodnotili jako nejlepší řešení sledování.

Třetím krokem je příprava samotného sledování. Aby se mohl soukromý detektiv důkladně připravit, tak si musí nejdříve opatřit potřebné informace, a to nejen ty, které mu sdělí klient. Zdroje, ze kterých může čerpat, jsou buď veřejné, nebo neveřejné. Neveřejné zdroje nejsou běžně přístupné a k jejich využití musí být příslušné oprávnění. Mezi neveřejné zdroje patří například registr obyvatel, registr řidičů vozidel, informace finančního úřadu, ale také databáze soukromé detektivní kanceláře. Veřejné zdroje jsou dostupné všem bez omezení, a z toho důvodu jsou velmi využívány. Doby, kdy musel detektiv obcházet jednotlivé instituce a vyhledávat informace ručně, jsou dávno pryč. Díky internetu má z jednoho místa přístup k velkému množství informací najednou. Není to samozřejmě jediný způsob vyhledávání z veřejných zdrojů, ale vzhledem ke své dostupnosti, rychlosti a pohodlnosti nejvíce využívány. Po získání potřebných informací je důležité zjistit, v jakém prostředí se sledování bude uskutečňovat. Pokud se jedná o sledování osob, tak je důležité vědět například:

- zda se bude osoba pohybovat ve městě, nebo v přírodě;
- zda se pohybuje mezi příslušníky menšiny či skupiny lidí se zvláštními prvky chování, jako je jiný styl řeči (slang).

Zmíněné informace jsem velmi důležité například pro správný výběr osob, které budou sledování provádět. V případě, kdy je sledován objekt, je obhlídka prostředí také velmi významná. Určení opěrného bodu, ze kterého bude sledování uskutečňováno, může ovlivnit úspěšnost celé zakázky.

Čtvrtým krokem je samotná realizace sledování. Soukromý detektiv sleduje zájmový objekt, nebo osobu takovým způsobem, aby mohl získat potřebné informace. Realizace je prováděna zpravidla skrytě, aby nebylo ovlivněno chování sledovaného objektu, a tím nebylo zamezeno získání nezkraslené situace. Soukromý detektiv při této činnosti

dokumentuje jednání osob či dění kolem zájmového objektu, a pokud to není nezbytně nutné (ochrana života a zdraví), tak do dané situace žádným způsobem nezasahuje.

Pátým krokem je zpracování a analýza poznatků získaných během realizace sledování. Vše, co soukromý detektiv během své činnosti viděl a zadokumentoval, musí zpracovat a jednotlivé informace roztrždit. Nejdříve musí zpracovat data:

- zpracování audionahrávek;
- zpracování fotografií;
- zpracování videozáznamů.

Po zpracování dat je z nich potřeba získat relevantní informace. Potřebné informace získáme analýzou zpracovaných dat a jejich porovnáním s již známými skutečnostmi. Výsledkem této činnosti je materiál, který můžeme využít pro další sledování, nebo jako podklad pro závěrečnou správu klientovi.

Šestým krokem je zpracování zprávy pro klienta. Každá práce musí mít nějaký výstup, a z toho důvodu musí být posledním krokem zpracování závěrečné zprávy a její předání klientovi spolu s dalšími potřebnými dokumenty. Zpráva by měla obsahovat veškeré relevantní informace, které se týkají zakázky:

- klient;
- soukromý detektiv či kancelář;
- zakázka – důvod využití služeb soukromého detektiva;
- předem domluvený cíl, který by měla práce soukromého detektiva přinést;
- prostředky, které byly použity k realizaci zakázky;
- poznatky, které byly činností soukromého detektiva zjištěny;
- dokumentace, která byla během sledování pořízena.

Pokud nemá klient k práci soukromého detektiva výhrady, tak předáním závěrečné zprávy jeho práce končí.

O žádném ze zmíněných kroků se nedá říct, že by byl nejdůležitější. Každý má svůj význam a své místo v práci soukromého detektiva při SOV.

2.4 Technické prostředky používané při SOV

Technologie se posunují každým rokem stále dál a soukromý detektiv se v dnešní době bez použití alespoň některých z nich neobejde. Dávno jsou pryč doby, kdy si soukromý detektiv vystačil s blokem a tužkou (i když jsou i v dnešní době nepostradatelné), moderní technologie se nyní stávají velmi užitečným pomocníkem v jejich práci. Jako příklady používaných technologií uvedu fotoaparáty, kamery a GPS moduly.

2.4.1 Fotoaparát

Fotoaparát je zařízení, které slouží k pořízení a zaznamenání obrazu. Principem jeho činnosti je využití světlotěsné komory, do které se pomocí otvoru, tvořeným optickou soustavou, dostává světlo, které na druhé straně vykreslí, pomocí světlocitlivého záznamového prvku, obraz. V dnešní době používáme dva typy fotoaparátů, a to filmový a digitální.

Filmový fotoaparát – světlocitlivý prvek zde zastupuje celuloidový pás pokrytý chemikáliemi, které reagují na světlo svou přeměnou. V laboratoři lze vyvolat reakci, při které se chemikálie přemění na zabarvené, a tím vytvoří obraz.

Digitální fotoaparát – u tohoto typu fotoaparátu funguje jako světlocitlivý prvek CCD nebo CMOS čip. Informace, které čip zachytí, jsou poté digitálně zpracovány.

V dnešní době se filmové fotoaparáty používají spíše pro umělecké fotografie. Digitální fotoaparáty jsou, díky své malé velikosti, nízké hmotnosti a rozlišovací schopnosti v řádku megapixelů, velmi vhodné pro operativní dokumentování při práci soukromého detektiva.

Obrázek 7 - Fotoaparát¹⁰

2.4.2 Kamera

Kamera je elektronické zařízení, které slouží k zachycení pohyblivého obrazu a v některých případech také zvuku. Rozlišujeme několik typů kamer, a to například podle principu, s jakým obraz zachycují. U obou typů je způsob jejich práce velmi obdobný. Světlo, které se odrazí od snímaného objektu, projde přes objektiv a soustavu čoček až ke světlocitlivému snímacímu čipu. Čip jej přemění na elektrický proud a kamera jej dále zpracuje.

Analogové kamery – kamera pracuje přímo s elektrickým proudem a záznam je uložen na filmový pás (páska, na které je nanášena fotografická vrstva), tento typ se v dnešní době téměř nevyrábí.

Digitální kamerové systémy – kamera zpracuje elektrický proud na digitální informaci (soubor jedniček a nul) a daný obraz poté složí v některém z digitálních formátů.

¹⁰ Převzato z: Digitální fotoaparát. *Fotoaparáty* [online]. 2010 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://www.digitalnifotoaparar.cz/>

Analogové kamery slouží v dnešní době spíše k umělecké činnosti a jejich funkci běžného zařízení pro pořízení obrazu a zvuku rychle přebírají kamery digitální. Vzhledem ke snaze výrobců o miniaturizaci není problém sehnat digitální kameru, která je například zabudovaná v hodinkách, peru či brýlích. Z toho důvodu zmíněné prostředky jsou, a věřím, že i nadále budou, velkými pomocníky pro soukromé detektivy při dokumentování jejich činnosti, jako je například SOV.

Nesmíme ovšem zapomenout na kamerové systémy, které slouží například pro monitorování zájmových objektů, a to otevřeně, nebo skrytě. Zde celý systém tvoří kamera (jako prvek, který zaznamenává obraz), vedení (přenos videosignálu, či dat z kamery) a záznamové zařízení, na kterém se záznam uchovává. Oproti klasickým kamerám, které jsem zmínil, zde není záznamový prostředek v těle kamery. V tomto provedení systém rozdělujeme na analogový, hybridní, nebo IP.

1. Analogový systém:

- je velmi rozšířený, a to díky širokému sortimentu, relativně nízké ceně a náskokem, který měl před novými technologiemi;
- skládá z kamery (analogová či IP s analogovým výstupem), vedení (nejčastěji koaxiální kabel) a záznamového zařízení (videorekordér – záznam na VHS, S-VHS; DVR – záznamové zařízení, které ukládá obraz v digitální podobě);

2. Hybridní systém:

- v dnešní době velmi oblíbený – dovoluje zachování stávajícího analogového systému a přidání IP prvků;
- skládá se z kamery (analogová i IP), vedení (koaxiální kabel, kroucená dvojlinka – UTP, STP, ScTP) a záznamového zařízení (digitální záznamové zařízení, do kterého je možno zapojit analogové i IP kamery);

3. IP systém:

- nové technologie, které vynikají svou kvalitou a postupně nahrazují analogové systémy;

- skládá se z kamery (IP kamera), vedení (UTP, STP, ScTP) a záznamového zařízení (IP záznamové zařízení pro připojení IP kamer – PC se s programem určeným pro zaznamenávání obrazu, záznamové zařízení vyrobené přímo pro tento účel).

Obrázek 8 - Kamera¹¹

2.4.3 GPS

Global Positioning System (globální polohový systém) je navigační systém, který je schopen určit polohu kdekoli na zemském povrchu, bez ohledu na počasí a dobu, kdy je měření prováděno. Za jeho vznikem stojí armáda spojených států amerických, která s jeho vývojem začala v sedmdesátých letech minulého století. Až později byl systém zpřístupněn široké veřejnosti a v roce 2000, kdy byla prezidentem USA Billem Clintonem zrušena uměle zaváděná chyba, se začal masivně využívat v komerční sféře.

Vzhledem k možnostem, které systém GPS nabízí, byly vyvinuty prostředky, které nejen že zvládnou určit přesnou polohu a oznámit ji uživateli (turistická navigace, automobilová navigace), ale také přístroje, které umí tuto informaci v sobě uchovat nebo ji pomocí bezdrátové sítě odeslat.

¹¹ Převzato z: Panasonic HC-X900. www.heureka.cz [online]. 2000, 2012 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://digitalni-kamery.heureka.cz/panasonic-hc-x900/>

Použití prostředků, které zmíněným způsobem využívají systému GPS, se pro práci soukromého detektiva přímo nabízí. Vzhledem k tomu, že sledování se v drtivé většině případů provádí skrytě, je možnost monitorovat pohyb zájmového objektu bez přímého vizuálního kontaktu velikou výhodou a značně snižuje možnost odhalení. Zájmovým objektem nemusí být v tomto případě pouze člověk, ale také vozidlo, nebo předmět, o jehož pohybu potřebujeme být informováni.

Jak jsem již uvedl, tak využití těchto zařízení je pro činnost soukromého detektiva velmi přínosné a v praxi hojně používané, ale narážíme zde na otázku zákonnosti. Dle platných zákonů smí provádět SOV, při kterém se technickými nebo jinými prostředky získávají poznatky o osobách či věcech, pouze Policie České republiky a jiné státní složky, které jsou k tomu určeny a to na základě povolení státního zástupce, nebo soudce.

Obrázek 9 – GPS lokátor¹²

2.5 Policie ČR

„Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor zřízený zákonem České národní rady ze dne 21. června 1991. Slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Plní rovněž úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí

¹² Převzato z: Sledovací zařízení. *Špionážní technika* [online]. 2012 [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: <http://www.spionazni-technika.cz/sledovaci-zarizeni-59/?zenid=c76f2d5972eb1bd6ca9d2fcb80c3ee87>

*zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky.*¹³

Policie ČR (policie) je orgánem státní správy, jehož úkolem je dohlížet, zda jsou dodržovány zákony a v opačném případě nalézt viníky spolu s potřebnými důkazy k jejich usvědčení. Jednou z možných členění policie je na uniformované a neuniformované složky. Služba kriminální policie a vyšetřování (SKPV) jako neuniformovaná složka police, má za úkol vyšetřování a objasňování trestné činnosti, za použití dostupných a povolených metod a prostředků. Mezi složky SKPV patří také specializované útvary, které se zabývají sledováním osob a věcí a to fyzicky, nebo s pomocí operativně pátracích prostředků.

Obrázek 10 - odznak¹⁴

¹³ O POLICII ČR. POLICIE ČR. *POLICIE* [online]. 2.0. 2010 [cit. 2012-04-06]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>

¹⁴ Převzato z: Domovská stránka. *Služební odznaky* [online]. 2008 [cit. 2012-05-09]. Dostupné z: <http://pavelryba.mypage.cz/>

2.5.1 Použití operativně pátracích prostředků

Operativně pátrací prostředky mohou být vymezeny pozitivní a negativní definicí. Pozitivní definice určuje, co patří pod operativně pátrací prostředky, a negativní naopak, co mezi ně nepatří.

Pozitivní vymezení nám říká, že operativně pátracími prostředky rozumíme souhrn opatření policejních orgánů, které jsou uskutečňovány podle právních předpisů, zejména podle trestního řádu. Účelem opatření je předcházení, odhalování a objasňování trestné činnosti, a také pátrání po skrývajících se pachatelích, hledaných osobách a věcných důkazech. Operativně pátrací prostředky jsou vyjmenovány v §158b odst. 1 Trestního řádu a jsou jimi: předstíraný převod, sledování osob a věcí a použití agenta.

Mezi operativně pátrací prostředky nepatří například zpravodajské služby, které jsou uvedeny v zákoně o Bezpečnostní informační službě, zpravodajské prostředky uvedeny v zákoně o Vojenském zpravodajství a podpůrné operativně pátrací prostředky, které jsou uvedeny v zákoně o Policii České republiky.

Podmínky, za kterých lze operativně pátrací prostředky nasadit, jsou vypsány v §158b Trestního řádu. *„Používání operativně pátracích prostředků nesmí sledovat jiný zájem než získání skutečností důležitých pro trestní řízení. Tyto prostředky je možné použít jen tehdy, nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztíženo. Práva a svobody osob lze omezit jen v míře nezbytně nutné.“*¹⁵

Pokud jsou při nasazení těchto prostředků pořizovány záznamy, tak mohou být použity před soudem jako důkazy.

¹⁵ *Trestní zákoník; Trestní řád; Přestupky*. Praha: Beck, 2011. s. 245. ISBN 978-80-7400-250-2.

2.5.2 Sledování osob a věcí v pojetí Policie ČR

Sledování osob a věcí je druhým operativně pátracím prostředkem a je upraven v §158d Trestního řádu. Jedná se o získávání poznatků o osobách a věcech prováděné utajovaným způsobem technickými, nebo jinými prostředky. Sledování získáváme důkazy, které mají pomoci při odhalování trestné činnosti, zjišťování pachatele, nebo slouží k zadokumentování trestného činu. Dle platných předpisů rozeznáváme tři typy sledování, a to podle intenzity zásahu do základních práv subjektů, které jsou sledovány.

„a) Sledování (§ 158d odst. 1 TrŘ), při němž nedochází k zásahu do základních práv a svobod občanů, nedotknutelnosti jejich obydlí, listovního tajemství nebo zjišťování obsahů jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků a k jeho provedení se nevyžaduje povolení státního zástupce, respektive soudce (§ 158d odst. 1 TrŘ) a nedochází při něm k pořizování obrazových, zvukových a jiných záznamů (§ 158d odst. 2 TrŘ).

b) Sledování, při němž jsou pořizovány shora uvedené záznamy o průběhu samotného úkol (§ 158d odst. 2 TrŘ), které po připojení protokolu s náležitostmi uvedenými v § 55 a 55a TrŘ lze použít v trestním řízení jako důkaz.

c) Sledování, při němž dochází k zásahu do základních práv a svobod občanů, nedotknutelnosti jejich obydlí, listovního tajemství nebo zjišťování obsahů jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků (§ 158d odst. 3 TrŘ).“¹⁶

Je nutno říci, že SOV, na rozdíl od ostatních operativně pátracích prostředků, přímo do trestného činu nezasahuje, a tudíž nemá vliv na jeho skutkový průběh. Jeho cílem je tedy pouze dokumentovat, a tím napomáhat k objasnění a prověření skutečností, které jsou důležité pro trestní řízení.

¹⁶ CHVATÍK, Jan. *Operativně pátrací prostředky v trestním řízení*. Brno, 2007. Diplomová práce. Právnická fakulta Masarykovy univerzity, Katedra trestního práva. Vedoucí diplomové práce Jaroslav FENYK.

2.6 Porovnání činnosti SD a PČR při SOV

Metody, které používají soukromí detektivové a policisté, jsou velmi podobné. Důvody jsou velmi pochopitelné. Mnoho bývalých policistů se stalo po odchodu od policie zaměstnanci soukromých detektivních kanceláří a na počátku devadesátých let to byli právě oni, kdo začali znovu utvářet činnost soukromých detektivních kanceláří. Charakter informací, které se jak soukromí detektivové, tak policisté snaží získat, je také velmi podobný. Rozdílem v jejich činnosti nejsou tedy postupy, ale jejich možnosti.

Pokud policista vyšetřuje případ, tak má oporu v zákonech, které mu poskytují určitá oprávnění. Oprávnění dovolují policii zjišťovat informace, ke kterým by běžný občan neměl mít přístup. A to buď vlastní činností, při které mohou být omezena práva občanů, nebo z různých databází a registrů. Aby tato oprávnění nebyla zneužívána, tak se každý takový zásah do práv eviduje, nebo podléhá povolení. Příkladem evidování může být situace, kdy si policista potřebuje zjistit adresu zájmové osoby – v takovém případě se musí přihlásit pod svými identifikačními údaji do systému, který sleduje a zaznamenává informace, které si přihlášený uživatel nechává zpřístupnit. Zásahem do práv občanů, který podléhá povolení, je například sledování, které podléhá schválení státního zástupce, nebo soudce. Vyřízení těchto dokumentů bývá v některých případech velmi zdouhavé a ne vždy má státní zástupce nebo soudce stejný názor na potřebnost využití operativně pátracích prostředků v daném případě.

Pokud soukromý detektiv řeší zakázku, kterou dostal od svého klienta, tak nemá žádná zvláštní oprávnění, ale má práva jako kterýkoliv jiný občan. Klient může na soukromého detektiva delegovat některá svá práva, ten je však smí využívat jen do té míry, aby nebyla porušována práva třetí osoby. Tento problém by měl vyřešit zákon o Soukromých bezpečnostních službách, který je ale momentálně v nedohlednu. Na rozdíl od policie však není soukromý detektiv svázán řadou povolení a vyplňováním velkého množství dokumentů, a svou práci tedy může začít vykonávat téměř okamžitě.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 MODELOVÁ SITUACE

V této části uvedu smyšlenou modelovou situaci, na které popíši postup soukromého detektiva při řešení konkrétního případu. Pro srovnání také uvedu další smyšlenou modelovou situaci, ve které popíši využití sledování osob a věci při práci Policie ČR.

3.1 Soukromá detektivní kancelář

V teoretické části jsem popsal, jak by měla vypadat práce soukromého detektiva při řešení zakázky pomocí sledování. V této části aplikuji popsané kroky v modelové situaci, abych předvedl celou činnost na konkrétním příkladu.

Osobu soukromého detektiva zde bude představovat Jaroslav Nový, který je majitelem soukromé detektivní kanceláře. Pan Nový má 2 zaměstnance, kteří vykonávají detektivní činnost a jednoho zaměstnance, který mu vede kancelář. Kancelář se nachází na Praze 5, blízko stanice metra Anděl. Propagace detektivní kanceláře je zajištěna inzeráty v denním tisku, na internetu, a jelikož působí od poloviny devadesátých let, tak rovněž doporučeními od bývalých klientů. Všechny tyto informace patří mezi jedny z faktorů, které mají pomoci detektivní kanceláři získat nové klienty.

3.1.1 Setkání s klientem

Do soukromé detektivní kanceláře zavolá pani Romana Malá, která si chce domluvit schůzku. Zaměstnanec, který vede panu Novému kancelář, domluví, dle časového vytížení (jak pana Nového, tak pani Malé), nejbližší možný termín schůzky, který je následující den (úterý) v deset hodin dopoledne. Ve čtvrtek se pani Malá dostaví na adresu soukromé detektivní kanceláře, kde ji přijme pan Nový. Po úvodních formalitách (nabídnutí židle, kávy, čaje či vody) sdělí pani Malá, z jakého důvodu si přeje využít služby soukromého detektiva. Důvodem je, že se jí v domě začaly ztrácet starožitné předměty a vzhledem k tomu, že je díky své podnikatelské činnosti známou osobou, tak nechce jít na policii, ale přeje si využít diskrétních služeb soukromého detektiva. Dům se nachází ve vilové oblasti v Kobylisích. Spolu s klientkou tam žije i její manžel (Petr) a tři děti: Martin (19), Alena (16) a Roman (4). Další lidé, kteří mají do domu přístup, jsou tři zaměstnanci: uklízečka

(Anna Bílá), zahradník (Robert Donutil) a chůva (Marie Sedláčková). Vzhledem k tomu, že nikdo, krom vyjmenovaných lidí, do domu přístup nemá, tak pani Malá předpokládá, že za zmizení předmětů může některý ze zaměstnanců. Pan Nový si vyžádá přesný soupis zmizelých předmětů a bližší informace o zaměstnancích: životopisy, doporučení, náplň práce a pracovní rozvrh. Zmíněné informace zašle pani Malá po návratu domu pomocí elektronické pošty. Kvůli snížení možnosti prozrazení sjednávaných opatření, nebude nikdo další, kromě manžela klientky, o práci soukromé detektivní kanceláře vědět. Klientka si od práce soukromé detektivní kanceláře slibuje zjištění osoby, která předměty z domu odcizuje, zajištění dokumentace, kterou by mohla předložit policii a rovněž i získání odcizených věcí.

3.1.2 Návrh řešení

Pan Nový navrhne klientce několik řešení. Po jejich projednání a vyhodnocení výhod a nevýhod, volí jako nejvhodnější řešení sledování osob a věcí. Hlavním prostředkem by mělo být technické zařízení, které se aktivuje pohybem a pomocí systému GPS dokáže určit svou polohu a přes GMS zaslat tuto informaci na předem určené zařízení. Vzhledem k omezené kapacitě akumulátoru a možnosti, že zařízení není schopno správně pracovat ve vnitřních a podzemních prostorech, tak bude po dobu čtrnácti dnů před domem vždy jeden detektiv monitorovat dění a osoby, které dům opouštějí, aby mohl v případě potřeby sledovat podezřelou osobu.

3.1.3 Příprava

Před samotným sledováním musí proběhnout důkladná příprava. Jednou z informací, které poslala pani Malá, jsou také jména a kontakty na bývalé zaměstnavatele jejich současných zaměstnanců. Aby pan Nový zjistil, jestli podobná situace nenastala u některého z bývalých zaměstnavatelů, tak zavolá vždy poslednímu z nich pod legendou, že si je chce zaměstnat a chce se zeptat, jak s nimi byli spokojeni a z jakého důvodu již u nich nepracují. Položené otázky musí být velmi dobře připraveny, aby se soukromý detektiv dozvěděl informace, které potřebuje. Z rozhovorů zjišťuje, že během dřívějšího působení zaměstnanců pani Malé se v místech jejich zaměstnání žádná podobná událost nestala a s jejich prací byli bývalí zaměstnavatelé spokojeni. Dále pan Nový zjišťuje, že pani Malá

byla při výběru svých zaměstnanců opatrná a při přijímání zaměstnanců udala jako jednu z podmínek čistý trestní rejstřík, který uchazeči museli doložit výpisem z trestního rejstříku. Mezi přípravné kroky také patří obhlídka terénu, a z toho důvodu se pan Nový s jedním svým zaměstnancem dostaví další den do domu pani Malé, a to pod záminkou servisní kontroly Poplachové zabezpečovací a tísňové signalizace (PZTS), který je v domě nainstalován. Zaměstnanec, který jde s panem Novým, by měl mít znalosti o PZTS, aby bylo krytí věrohodné. Vzhledem k povaze předmětů, které byly pravděpodobně odcizeny, se po obhlídce rozhoduje umístit zařízení do třech středně velkých starožitných váz. Vázy si nenápadným způsobem vyfotí, aby je mohl ukázat ostatním zaměstnancům, kteří budou objekt sledovat a aby mohl vytvořit do každé potřebnou skrýš pro sledovací zařízení (falešné dno). Možnost umístění techniky sdělí klientce, tak aby to nikdo jiný neslyšel, a ta se záměrem souhlasí. Při prohlídce PZTS předstírají detektivové zjištění poškozeného detektoru, který musí být v nejbližší době vyměněn. Proto se domluví na dalším servisu v pondělí. Po dokončení práce odcházejí z domu a vyhlížejí vhodné místo, ze kterého bude dům sledován. Zhruba sto metrů od domu je pobočka řetězce, který provozuje malé obchody s potravinami, u které je několik parkovacích míst, z nichž je dobrý výhled.

3.1.4 Realizace

Po důkladné přípravě nastává samotná realizace sledování. Při druhé návštěvě je umístěna, do předem vytipovaných váz, technika a po dokončení předstíraného servisu a výměny detektoru pan Nový, spolu se svým zaměstnancem, odcházejí. V tu dobu již stojí na parkovišti u obchodu s potravinami vozidlo, ve kterém sedí další zaměstnanec. V této chvíli začíná samotné sledování.

Dům je sledován 24 hodin denně, vždy jedním detektivem. Detektivové se mění po dvanácti hodinách a během té doby si dělají poznámky o dění kolem zájmového objektu, které odevzdávají v kanceláři k vyhodnocení. Sledování probíhá pět dní a během této doby nebylo sledovací zařízení aktivováno, klientka nesdělila ztrátu dalšího předmětu, ani žádný z detektivů, který dům sledoval, nehlásil nic zvláštního. Pátý den (pátek) ve 20:35 se ozývá signál, který oznamuje, že je manipulováno s jedním ze zájmových předmětů. V tu dobu se v domě nenachází žádný ze zaměstnanců. Ve 20:47 vychází z domu nejstarší syn klientky, Martin Malý, a v ruce má tmavou tašku většího rozměru. Vzhledem k tomu, že signál

sledovacího zařízení, který se zobrazuje na mapovém podkladu v tabletu, kopíruje pohyb Martina Malého, rozhoduje se soukromý detektiv pro jeho sledování. Neprodleně informuje pana Nového o opuštění pozice a ten zajistí náhradu na stanovišti. Po několika minutách nastupuje sledovaná osoba do tramvaje. V této chvíli sledovací zařízení spolehlivě pracuje a detektiv může nastoupit do druhého vagonu tramvajové soupravy. Na stanici Kobylisy sledovaný vystupuje z tramvaje a míří do stanice metra. Zde již sledovací zařízení ztrácí kontakt a detektiv je nucen udržovat vizuální kontakt. Ve stanici Muzeum sledovaný vystupuje z prostoru metra a míří do jedné z bočních uliček. V této ulici se také nachází zastávka, do které vchází. Po pěti minutách zastávku opouští bez tašky a míří směrem na Václavské náměstí. Sledovací zařízení žádný pohyb nehlásí. Detektiv se rozhodne dále pokračovat ve sledování. Na Václavském náměstí se sledovaný zastavuje u přibližně stejně starého muže, kterému předává obnos peněz. Muž peníze schovává do kapsy a sledovanému dává průsvitný sáček s bílým práškem. Celý průběh sledování detektiv zaznamenává pomocí digitálního fotoaparátu. Dále od sledování upouští a telefonicky informuje pana Nového o zjištěných skutečnostech. Po domluvě se vrací do zastávky a vykupuje zájmový předmět. Po krátkém rozhovoru se zaměstnancem zastávky zjišťuje, že to dnes nebylo poprvé, kdy zde sledovaná osoba prodala podobný předmět.

3.1.5 Zpracování a analýza dat

Druhý den začíná zpracování dat. Všechny fotografie jsou staženy z fotoaparátu a zálohovány na paměťová média. Stejný postup se provede s údaji, které byly zaznamenány sledovacím zařízením. Poznámky detektivů o sledování jsou sepsány do jednoho souboru.

Poznatky, které byly při realizaci sledování zjištěny, ukazují, že za zmizení předmětů z domu pani Malé není zodpovědný žádný z jejích zaměstnanců, ale její syn, Martin Malý, u kterého je předpoklad, že by mohl být závislý na omamných a psychotropních látkách, na které si tímto způsobem opatroval prostředky.

Pan Nový si domluví schůzku s paní Malou a informuje ji (adekvátně psychologicky) o skutečnostech, které byly zjištěny. Z důvodu splnění svých požadavků, se klientka rozhodne pro ukončení sledování.

3.1.6 Závěrečná zpráva

Pan Nový sepíše závěrečnou zprávu, ve které popíše postupy a prostředky, které byly využity při vyřizování sjednané zakázky. Dále uvede průběh sledování a poznatky, ke kterým během šetření dospěl. Ke zprávě přiloží fotografie a údaje ze sledovacího zařízení, které byly pořízeny v průběhu sledování spolu s legendou.

Následující den si pozve pan Nový klientku do své kanceláře, kde jí předá závěrečnou zprávu spolu s ostatními dokumenty, které k případu náleží, a vyúčtováním služeb. Paní Malá neshledá žádné nedostatky a práce soukromé detektivní kanceláře tímto končí.

3.2 Policie

Ve své práci jsem již zmínil, že práce soukromého detektiva a policisty, který vyšetřuje případ, je velmi podobná. Pro srovnání uvedu příklad řešení smyšleného případu metodou sledování osob a věcí v rámci Policie ČR.

3.2.1 Setkání s klientem

Klientem Policie ČR je každý občan, který se pohybuje na území České republiky. Policista se o trestné činnosti může dozvědět několika způsoby.

V této modelové situaci se policista, nadpraporčík (dále jen nprap.) David Veselý, který je zařazen na služební místo vrchního inspektora 4. Oddělení obecné kriminality Krajského ředitelství hlavního města Prahy, dozvídá při výslechu zadržené osoby, že v domě na Praze 3 v Řipské ulici by mělo docházet k obchodu s drogami. Zjištěnou informací se snaží potvrdit svými informačními zdroji, které má v zájmovém prostředí. Po provedeném

šetření zjišťuje, že možnost prodeje drog v zájmovém objektu je velmi pravděpodobná, ale nemá žádné informace o osobě prodávajícího, ani o zdroji drog.

3.2.2 Návrh řešení

Policista sdělí zjištěné podezření svému nadřízenému, kterým je nadporučík Bc. Zbyněk Lysý. Vzhledem k okolnostem se nrap. Veselý rozhodne využít možnost SOV k monitorování zájmové budovy a podle §158d Trestního řádu použije k dosažení cíle operativně pátrací prostředky (kamery). Nadřízený s jeho návrhem souhlasí a případ mu uděluje.

3.2.3 Příprava

Vzhledem k tomu, že pro nasazení operativně pátracích prostředků má Policie ČR zřízeny speciální pracoviště, tak si na jednom z nich domluví nrap. Veselý schůzku. Na domluvené schůzce nastíní problém a po projednání se vydá s techniky specializovaného pracoviště k zájmovému objektu. Na místě vyberou vhodný opěrný bod, ze kterého jsou nejlepší podmínky pro sledování (byť v druhém patře domu naproti) a s majitelem se domluví na umístění techniky. Aby mohlo být tímto způsobem sledování uskutečněno, tak je potřeba získat potřebný souhlas. Policista si na Intranetu sežene adekvátní formulář, do kterého vypíše údaje o zájmovém objektu a důvod proč o povolení ke sledování žádá. Sepsanou žádost odnese k odsouhlasení a podpisu svému nadřízenému a poté na státní zastupitelství. Státní zástupce prostuduje žádost (vzhledem k tomu, že není zasahováno do nedotknutelnosti obydlí, tak stačí souhlas státního zástupce) a protože nenalezne nesrovnanosti, tak ji podepsanou vrátí zpět. Schválenou žádost odnese policista na specializované pracoviště.

3.2.4 Realizace

Po obdržení povolení nainstalují technici do opěrného bodu operativně pátrací prostředky a zahájí sledování. Po předem dohodnuté době jsou předány policistovi záznamy, aby je mohl vyhodnotit.

3.2.5 Zpracování a analýza dat

Ze záznamu vyplývá, že zájmový objekt navštěvuje velké množství osob, které jsou policii známy v souvislosti s užíváním drog. Následným prověřováním bylo zjištěno, že jedním z nájemníků je Lukáš Slaný, který byl v minulosti odsouzen za obchodování s drogami. Ze záznamu dále vyplynulo, že pan Slaný ve večerních hodinách pravidelně opouští zájmový objekt a odjíždí svým vozem. Okolnosti nasvědčují, že by jeho cesty mohly směřovat na místo, kde se droga vyrábí.

Vzhledem ke zjištěným faktům se nrap. Veselý rozhoduje sledovat Lukáše Slaného, a za tímto účelem využít další specializované pracoviště Policie ČR, které se ale v tomto případě zabývá fyzickým sledováním. Nyní se budou opět uskutečňovat přípravné kroky, realizace a analýza získaných dat.

Vyšetřující policista předá specializovanému pracovišti veškeré podklady, které jsou potřebné ke sledování zájmové osoby, spolu s povolením státního zástupce. Policisté sledují zájmovou osobu po dobu pěti dní. Každý den ve večerních hodinách sledovaný směřuje k rodinnému domu, který se nachází v oblasti starší zástavby. Dle dostupných informací vyšetřující policista předpokládá, že se v domě vyrábí droga, kterou sledovaná osoba dále distribuuje. Z tohoto důvodu se rozhoduje pro provedení domovní prohlídky a zadržení podezřelých osob.

Kvůli provedení domovní prohlídky kontaktuje vyšetřující policista zásahovou jednotku a s velitelem domluví zásah na předpokládanou dobu, kdy se bude v objektu nacházet také Lukáš Slaný. Vzhledem k povaze zásahu musí nrap. Veselý zajistit povolení, jenž musí být podepsáno soudcem. Po splnění všech náležitostí může dojít k samotné realizaci.

V pondělí dva policisté sledují Lukáše Slaného, jak opouští dům v Řipské ulici, nasedá do vozidla a odjíždí. V dostatečné vzdálenosti ho sledují až k místu, kde se nachází rodinný dům, ve kterém se má provést zásah. Ve chvíli kdy sledovaná osoba vstupuje do objektu, dávají smluvený signál vyšetřujícímu policistovi, který zahajuje celou akci. Při domovní

prohlídce bylo zadrženo pět osob a zajištěno velké množství vyrobené drogy spolu s látkami, které se při výrobě využívají.

V tuto chvíli sledování končí a vyšetřující policista si vyžádá závěrečné zprávy od specializovaných pracovišť, které prováděly nasazení sledovací techniky a fyzické sledování spolu se záznamy, které při této činnosti byly pořízeny. Po obdržení závěrečných zpráv sepíše také potřebné dokumenty vyšetřující policista a celý spis spolu s pořízenými záznamy předá státnímu zástupci.

ZÁVĚR

Sledování osob a věcí je metoda (a forma), která je využívána po mnoho let a práce detektiva, ať už soukromého, nebo ve službách policie, je bez ní nepředstavitelná. Mnoho poznatků, které se touto metodou dají opatřit, by jinými prostředky získat nešlo, nebo by to bylo velmi obtížné. Ve své práci jsem chtěl zdůraznit její důležitost a poukázat na to, že také jiné metody a formy ji ve velké míře využívají.

Moderní technologie, které nás zaplavují, mohou navozovat zdání, že získat potřebné informace jde také jinými způsoby. Tomu pohledu se samozřejmě nebráním. Například pomocí internetu je možné získat určité informace téměř o každém. Zde ale přichází na řadu otázka, zda se z internetu v roli pomocníka nestává spíše zbraň. Dle mého názoru to ovšem opět závisí na lidech, jak tyto prostředky budou využívat. Jiné technologie jsou naopak pro sledování velmi přínosné a jejich využití práci detektivů značně usnadňuje. Digitální fotoaparáty a miniaturní kamery napomáhají ke skrytému dokumentování, a tím pádem i získávání důkazů. GPS lokátory umožňují velmi přesné sledování pohybu osob a věcí bez toho, aby musely být přímo fyzicky sledovány. Tady ovšem narážíme na jeden z problémů, který by potřeboval velmi rychlé řešení, a to je zákonnost. Využití například GPS lokátoru ke sledování osoby bez jejího vědomí smí v dnešní době pouze státní složky, které jsou k této činnosti navíc pověřeny. Pokud by tyto prostředky využil soukromý detektiv, tak by se tím dopustil trestného činu.

Zmíněný problém by měl speciálně upravit zákon o Soukromých bezpečnostních službách. Tento zákon je vládními představiteli slibován již velmi dlouhou dobu a několikrát to již vypadalo, že by mohly být provedeny zásadní kroky k jeho vydání. Do dnešního dne se tomu tak bohužel nestalo. Česká republika je jedna z mála z vyspělejších zemí Evropské unie, která tuto problematiku nemá ošetřenou vlastním zákonem. Průmysl komerční bezpečnosti zaměstnává velké množství lidí, pro které v dnešní době panuje jakési bezvládní. Jejich práva (dále se o nějakejch mluvit) a povinnosti jsou rozprostřeny ve velkém množství jiných zákonů a předpisů. Tímto se jakákoliv práce v tomto oboru, včetně podnikání, velice komplikuje.

Ve své práci jsem srovnával činnost soukromého detektiva a vyšetřujícího policisty. Krom již zmíněné opory v zákoně, jsou jejich metody a postupy téměř shodné, což vyplývá z faktu, že mnoho soukromých detektivů jsou bývalými policisty. Jedním z rozdílů v jejich práci je také až přehnané množství dokumentů, které policista při své službě musí sepsat nebo vyplnit.

Sledování osob a věcí má své výsadní místo v práci detektiva a dle mého názoru to tak již zůstane navždy. I když je možné, že s dalším rozvojem technologií již detektiv nebude muset opustit kancelář a veškerou činnost bude provádět od stolu pomocí různých přístrojů, ale i přes to bude sledování i v této formě stále jedním z nejdůležitějších prostředků pro získání potřebných informací.

ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

For many years monitoring of people and objects has been used as a method (and form) by investigators, both private and those with the police force, whose work is unthinkable without it. Many pieces of information that can be acquired using this method would not be available using other means and/or it would be very difficult. In my thesis I would like to emphasize its importance and point out that other methods and forms also make use of it to a large degree.

Modern technologies that we have recently been swamped by make it seem as though required information can be easily acquired by other means. I do not question this perspective. For instance, it is possible to obtain certain kind of information about almost any person via the internet. It raises a question whether the internet does not become a weapon rather than an aide. In my opinion it all depends on how people utilize these means. On the contrary, other technologies are very useful for monitoring and their use make investigators' job much easier. Digital cameras and miniature video cameras help with secret surveillance and therefore with the collection of evidence. GPS locators make it possible to monitor the motion of people and objects very accurately, even without the need to follow them around in person. However, there is a problem that needs to be resolved fast - legitimacy. Only authorized government bodies are allowed to use GPS locators for monitoring of a person without his/her knowledge. If a private investigator used these tools, he would commit a crime.

The above mentioned issue should be sorted out by the adoption of the Private Security Agencies Act. Government representatives have promised to pass this law for a long time now, and on several occasions it seemed as if important steps would be taken in order to pass it. Unfortunately, such law still has not been passed. The Czech Republic is one of few developed countries in the EU which has not got this problem defined by a specific law. Private security industry employs a significant number of people, who currently operate in certain legislative vacuum. Their rights (if any) and responsibilities are spread across many different laws and rules. Under these circumstances it is quite complicated to do any work or even carry out business in this area.

In my thesis I compared the work of a private investigator with that of a police officer investigating crimes. Apart from already mentioned lack of support in the law, their methods and techniques are almost the same, which results from the fact that many private

investigators are former police officers. One of the differences in their line of work is an excessive amount of paperwork that an on-duty police officer has to deal with.

Monitoring of people and objects plays a significant role in the work of an investigator and in my opinion it will remain this important forever. It is possible that with further development of technologies investigators will not have to leave their offices, and it will be possible to do all their work sitting at their table using many different instruments. Nevertheless, monitoring will still be one of the most important means of acquiring required information whatever its form is.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] HUNDÁK, Štefan. *Použití operativně pátracích prostředků k získání důkazů pro trestní řízení*. Praha: Policejní akademie ČR, 2004. ISBN 80-7251-170-X.
- [2] CHVATÍK, Jan. *Operativně pátrací prostředky v trestním řízení*. Brno, 2007. Diplomová práce. Právnická fakulta Masarykovy univerzity, Katedra trestního práva. Vedoucí diplomové práce Jaroslav FENYK.
- [3] KAMENÍK, Jiří, BRABEC, František, MUSIL, Rudolf, MERHAUT, Jan a Zapletal, Rudolf. *Komerční bezpečnost*. Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-309-6.
- [4] MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky*. Praha: Policejní Prezidium ČR, 2008.
- [5] O POLICII ČR. POLICIE ČR. *POLICIE* [online]. 2.0. 2010 [cit. 2012-04-06]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>
- [6] *Trestní zákoník; Trestní řád; Přestupky*. Praha: Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-250-2.
- [7] Vyhledávání v zákonech. *Portál veřejné zprávy* [online]. Ministerstvo vnitra, 2012 [cit. 2012-05-10]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?page=0&idBiblio=67286&recShow=5&nr=278~2F2008&rpp=15#parCnt>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
CCD	Charge-Coupled Device – zařízení pro snímání obrazové informace
CMOS	Complementary Metal–Oxide–Semiconductor
EEG	Elektroencefalogram
EKG	Elektrokardiogram
GSM	Groupe Spécial Mobile - Globální Systém pro Mobilní komunikaci
GPS	Global Positioning Systém – systém pro určení polohy
NPOR	Nadporučík
NPRAP	nadpraporčík
PČR	Policie České republiky
PZTS	Poplachová a zabezpečovací tísňová signalizace
SD	Soukromý detektiv
SDA	Soukromá detektivní agentura
SDČ	Soukromá detektivní činnost
SDS	Soukromá detektivní služba
SKPV	Služba kriminální policie a vyšetřování
SOV	Sledování osob a věcí

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - Detektiv	12
Obrázek 2 - Bodyguard	18
Obrázek 3 - Databáze	24
Obrázek 4 – Polygraf.....	26
Obrázek 5 - Dokumentování.....	27
Obrázek 6 - Kancelář.....	32
Obrázek 7 - Fotoaparát	36
Obrázek 8 - Kamera	38
Obrázek 9 – GPS lokátor.....	39
Obrázek 10 - odznak.....	40